

Városi Önkormányzat

Polgármesterétől
H-2740 Abony
Kossuth tér 1.

Telefon/Fax: (53) 360-010
Telefon: (53) 360-135

Az előterjesztés előkészítésében közreműködött:

Jegyzői Titkárság

Az előterjesztést megtárgyalta:

Ügyrendi és Közbiztonsági Bizottság

Pénzügyi Bizottság

Oktatási, Sport és Kulturális Bizottság

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2011. április 28-ai ülésére

Abony Város Önkormányzat Közművelődési Konceptiója elfogadására

Tisztelt Képviselő-testület!

A közművelődési koncepció megalkotásának célja, az abban fogalmazottakon túl, az önkormányzat közművelődési feladatellátásának megfogalmazása az eddigi tevékenységek tapasztalatai alapján.

Célszerű meghatározni az alapelvek szerint a város által támogatott tevékenységek körét, ellátásának módját, feltételeit. Ki kell jelölni a finanszírozási és szakmai elveket a jogszabályi keretek figyelembe vételével.

Meg kell határozni a közművelődés szerepét, az önkormányzat szerepvállalását a folyamatban arra tekintettel, hogy melyek az önkormányzat kötelezően és önként vállalt feladatai.

A közművelődési koncepció a közművelődés intézményrendszere, oktatási intézmények szakmai munkája mellett elismeri és megjeleníti a civil társadalom, civil közösségek jelenlétét, tevékenységét, részvételét a város közösségi, kulturális életének kialakításában.

A dokumentum segítséget nyújt az önkormányzatnak, intézményeknek, civil szervezeteknek az egyházaknak illetve a közművelődés valamennyi szereplőjének közművelődési tevékenységük szervezésében, kultúráközvetítő szerepük gazdagításában.

A megfogalmazott feladatok eléréséhez szükséges anyagi fedezetek biztosításához pályázati forrásokat is szeretnénk igénybe venni. Ehhez majdnem minden esetben szükséges a közművelődési koncepció csatolása, mint melléklet.

A koncepció elkészítésében közreműködött az Abonyi Lajos Művelődési Ház, Könyvtár és Kiállítóhely vezetője.

Az önkormányzat továbbra is fontos feladatának tekinti a város közművelődési fejlesztését, illetve a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok és kulturális felzárkóztatását. A koncepció megalkotásával célja, hogy Abonyban kialakuljon egy olyan polgári, közösségi, társadalmi élet, ahol az emberek jól érzik magukat, a település nemcsak lakóhelyük, hanem otthonuk is.

Tisztelt Képviselő-testület!

Fentiek alapján javaslom az előterjesztés megtárgyalását és az alábbi határozati javaslat elfogadását:

**...../2011. (IV. 28.) számú Képviselő-testületi határozat
az Abony Város Önkormányzatának Közművelődési Koncepciójának elfogadásáról**

Abony Város Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényben biztosított jogkörében eljárva az alábbi határozatot hozza:

1. Abony Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2011-2014. évre szóló Közművelődési Koncepciót a határozat mellékletét képező tartalommal elfogadja.
2. A Képviselő-testület felhatalmazza Romhányiné Dr. Balogh Edit polgármestert a Közművelődési Koncepcióval kapcsolatos esetleges intézkedések megtételére.

Határidő: 2011. április 28.- 2014. december 31.

Felelős: Romhányiné dr. Balogh Edit polgármester

Végrehajtásban közreműködik:

Jegyzői Titkárság

A határozatról értesül:

1. Romhányiné Dr. Balogh Edit polgármester
2. dr. Vörös Mária aljegyző
3. Valamennyi Osztályvezető
4. Valamennyi Közoktatási Intézmény
5. Abonyi Lajos Művelődési Ház, Könyvtár és Múzeumi Kiállítóhely

Abony, 2011. április 11.

Romhányiné Dr. Balogh Edit s.k.
polgármester

ABONY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÖZMŰVELŐDÉSI KONCEPCIÓJA

2011-2016

Képviselő- testületi jóváhagyás határozati szám:

Hatályos:

Közművelődési koncepció időbeli hatálya: 2011-2016

Tervezett felülvizsgálatának határideje: 2016.december 31.

Tartalom

1. BEVEZETÉS	3.
1.1. Törvényi háttér	3.
1.2. A koncepció célja	6.
1.3. .A koncepció feladata és elkészítési módja	6.
2. DEMOGRÁFIAI HELYZETELEMZÉS	7.
3. A KÖZMŰVELŐDÉSI FELADATOK ELLÁTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETE	8.
3.1. Abonyi Lajos Művelődési Ház, Könyvtár és Múzeumi Kiállítóhely	8.
3.1.1. Városi Könyvtár	11.
3.1.2. Múzeumi Kiállítóhely	11.
3.1.3. Művelődési Ház	12.
3.2. Civil szervezetek	12.
3.3. Cigány Kisebbségi Önkormányzat	14.
4. ALAPELVEK	14.
5. ALAPVETŐ CÉLOK	14.
6. FELADATOK	15.
6.1. Az Önkormányzat feladatai	15.
6.2. Az intézmények az önkormányzat közös feladatai	15.
6.3. Az intézmények feladatai	16.
7. FINANSZÍROZÁSI ELVEK	16.
8. ZÁRSZÓ, ÖSSZEGZÉS	17.

1. Bevezetés

1.1 Törvényi háttér

A Magyar Köztársaság alkotmányáról szóló, többször módosított 1949. évi XX. törvény 70/F. § (1) – (2) bekezdése szerint:

„(1) A Magyar Köztársaság biztosítja az állampolgárok számára a művelődéshez való jogot.
(2) A Magyar Köztársaság ezt a jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével, az ingyenes és kötelező általános iskolával, képességei alapján mindenki számára hozzáférhető közép és felsőfokú oktatással, továbbá az oktatásban részesülők anyagi támogatásával valósítja meg.”

A közművelődéshez való jog tehát az állampolgárok alapvető joga, a közművelődés közügy.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (továbbiakban: Ötv.) preambuluma szerint:

„Az Országgyűlés - követve hazánk haladó önkormányzati hagyományait, továbbá az Európai Önkormányzati Karta alapkövetelményeit - elismeri és védi a helyi közösségek önkormányzathoz való jogát. A helyi önkormányzás lehetővé teszi, hogy a választópolgárok helyi közössége – közvetlenül, illetőleg a választott helyi önkormányzata útján – önállóan és demokratikusan intézze a helyi érdekű közügyeit.”

Az Ötv. 8. § (1) – (3) bekezdései alapján:

„8. § (1) A települési önkormányzat feladata a helyi közszolgáltatások körében különösen: a településfejlesztés, a településrendezés, az épített és természeti környezet védelme, a lakásgazdálkodás, a vízrendezés és vízelvezetés, csatornázás, köztemető fenntartása, a helyi közutak és közterületek fenntartása, a helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánutakon, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken közúti járművel történő várakozás (parkolás) biztosítása, helyi tömegközlekedés, a köztisztaság és településtisztaság biztosítása; gondoskodás a helyi tűzvédelemről, közbiztonság helyi feladatairól; közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban, a foglalkoztatás megoldásában; az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról, az egészségügyi, a szociális ellátásáról, valamint a gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás; a közösségi tér biztosítása; közművelődési, tudományos, művészeti tevékenység, sport támogatása; a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása; az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt feladatokban a települési önkormányzat maga határozza meg - a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően -, mely feladatokat, milyen mértékben és módon lát el.

(3) Törvény a települési önkormányzatokat kötelezheti arra, hogy egyes közszolgáltatásokról és közhatalmi helyi feladatok ellátásáról gondoskodjanak. E kötelezettségek a település nagyságától, a lakosságszámtól, és egyéb feltételektől függően eltérően is megállapíthatók.”

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló, 1997. évi CXL. törvény (továbbiakban: Törvény) a települési önkormányzatok közművelődési feladatai körében az alábbiakról rendelkezik:

„76. § (1) A települési önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása.

(2) Ennek formái különösen:

- a) az iskolarendszeren kívüli, öntevékeny, önképző, szakképző tanfolyamok, életminőséget és életesélyt javító tanulási, felnőttoktatási lehetőségek, népfőiskolák megteremtése,
- b) a település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése, a helyi művelődési szokások gondozása, gazdagítása,
- c) az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és más kisebbségi kultúra értékeinek megismertetése, a megértés, a befogadás elősegítése, az ünnepek kultúrájának gondozása,
- d) az ismeretszerző, az amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenységének támogatása,
- e) a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése,
- f) a különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének és fenntartásának segítése,
- g) a szabadidő kulturális célú eltöltéséhez a feltételek biztosítása,
- h) egyéb művelődést segítő lehetőségek biztosítása.”

„77. § A települési önkormányzat a helyi társadalom művelődési érdekeinek és kulturális szükségleteinek figyelembevételével, e törvény és a helyi lehetőségek, sajátosságok alapján rendeletben határozza meg, hogy a 76. §-ban felsoroltakból mit, milyen konkrét formában, módon és mértékben lát el.”

„78. § (1) A települési önkormányzat a közművelődési tevékenységek folyamatos megvalósíthatósága érdekében közösségi színteret, illetve közművelődési intézményt biztosít.

(2) Megyei jogú városban, városban, fővárosi kerületben az önkormányzat az (1) bekezdésben foglalt feladat ellátása során közművelődési intézményt biztosít. Községekben az önkormányzat közösségi színteret, illetve közművelődési intézményt biztosít.

(3) Az önkormányzat a közösségi színtér vagy közművelődési intézmény fenntartójaként, illetve a közösségi színtér vagy közművelődési intézmény működtetésére irányuló közművelődési megállapodásban biztosítja, hogy a településen a lakosság önszerveződő közösségei megfelelő rendszerességgel és időtartamban vehessék igénybe a színtér vagy intézmény szolgáltatásait, és az igénybevétel idejére a minimális működési feltételek rendelkezésre álljanak.

(4) A települési önkormányzat indokolt esetben engedélyezi az általa fenntartott közösségi színtér, illetve közművelődési intézmény más célra történő átmeneti igénybevételét, tevékenységének évente legfeljebb 2 hónap időtartamú szüneteltetését. Ha a települési önkormányzat közművelődési megállapodás alapján biztosítja a közösségi színtér, illetve közművelődési intézmény működését, akkor évente 2 hónapon túli szüneteltetés esetén új közművelődési megállapodással biztosítja a településen a közművelődési szolgáltatásokat.

(5) Az az önkormányzat, amely közösségi színteret, illetve közművelődési intézményt tart fenn az e törvényben foglaltak alapján:

- a) meghatározza a közösségi színtér, illetve a közművelődési intézmény használati szabályait, működésének módját, valamint a közművelődési intézmény feladatait,
- b) kiadja az általa fenntartott közművelődési intézmény alapító okiratát, működési engedélyét, jóváhagyja, szervezeti és működési szabályzatát, éves munkatervét és költségvetését,
- c) biztosítja a feladatok ellátásához és a közösségi színtér, illetve közművelődési intézmény fenntartásához szükséges, e törvény szerinti szervezeti, személyi, szakképzettségi és tárgyi feltételeket,
- d) kijelöli a közösen létesített vagy önkormányzatok közötti társulásban fenntartott közösségi színtér, illetve közművelődési intézmény esetében a működtetői jogok gyakorlóját.”

„79. § (1) A települési önkormányzat az önkormányzati rendeletben meghatározott közművelődési feladatok megvalósítására az e törvény követelményeinek megfelelő jogi személlyel, magánszeméllyel közművelődési megállapodást köthet.

(2) A közművelődési megállapodásnak tartalmaznia kell:

- a) az elvégzendő közművelődési szolgáltatást és annak díját,
- b) a közművelődési tevékenységben érintettek körét,
- c) az ingyenesen vagy térítési díjért igénybe vehető szolgáltatásokat,

d) a közművelődési szolgáltatás igénybevételi lehetőségeinek minimális időtartamát és rendszerességét, a közösségi szintér, illetőleg közművelődési intézmény közművelődési célú minimális nyitva tartását;

e) a megállapodás személyi, tárgyi és pénzügyi feltételeit,

f) közművelődési feladat megvalósításában közreműködőktől megkívánt szakképzettséget.

(3) A közművelődési megállapodást a helyben szokásos módon kell közzétenni.”

„80. § A települési önkormányzat a rendeletében rögzített feladatai vagy egyéb feladatok ellátására pénzügyi támogatásban részesítheti a közművelődési célú tevékenységet folytatókat. E támogatás nem veszélyeztetheti a közművelődési rendeletben rögzített feladatok megvalósítását.”

„81. § (1) Az önkormányzati rendelet hatálya alá tartozó közművelődési intézmény létesítése, átszervezése, megszüntetése illetőleg tevékenységének 60 napon túli szüneteltetése esetén a testületi döntés meghozatala előtt 30 nappal a miniszter véleményét be kell szerezni és annak tartalmát a testülettel ismertetni kell.

(2) A miniszter a megkereséstől számított 30 napon belül nyilváníthat véleményt.”

A Törvény biztosítja a közművelődés intézmény- és tevékenységrendszerének védelmét, lehetőséget ad arra, hogy civil szerveződések is feladatot vállaljanak a közművelődésben, szabályozza a közművelődés finanszírozási rendszerét.

Az 1997. évi CXL. törvény 64. § (1) bekezdése előírja, hogy: „A települési és a megyei könyvtári ellátás biztosítása a helyi önkormányzatok kötelező feladata.”

A 67. § (1) bekezdése előírja, hogy: „Városokban elsődlegesen önálló intézményben kell a nyilvános könyvtári ellátást biztosítani.”

A helyi önkormányzatok könyvtári és közművelődési érdekeltség-növelő támogatásáról szóló 4/2004. (II. 20.) NKÖM rendelet alapján, a helyi önkormányzat részt vehet az érdekeltség-növelő pályázatban, abban az esetben, ha megfelel az 1. § követelményeinek:

„1. § A rendelet hatálya kiterjed azokra a helyi önkormányzatokra, amelyek nyilvános könyvtárakat tartanak fenn, illetve a nyilvános könyvtári szolgáltatásokat megrendelés vagy társulás útján biztosítják, továbbá amelyek közművelődési intézményeket és közösségi szintereket tartanak fenn, illetve ezen intézmények működtetésére tárgyévben - vagy az azt megelőző években - közművelődési megállapodást kötöttek.”

Az NKÖM rendelet 6. § (1) bekezdése, valamint a 8. § határozza meg a könyvtári és közművelődési támogatás igénylésének szabályait:

„6. § (1) A könyvtári támogatásokra rendelkezésre álló összeg elsősorban a települési és megyei könyvtárak állománygyarapítási kereteinek fejlesztésére használható fel, legfeljebb 30 százaléka azonban a könyvtárak technikai, műszaki eszközeinek, berendezési tárgyainak gyarapítására is felhasználható.”

„8. § (1) A közművelődési támogatásokra rendelkezésre álló összeg a helyi önkormányzat által fenntartott, illetve az önkormányzattal kötött közművelődési megállapodás alapján működő közművelődési intézmények, közösségi szinterek technikai, műszaki eszközállományának, berendezési tárgyainak gyarapítására használható fel.

(2) A közművelődési támogatásokra rendelkezésre álló összeg

a) 90%-a a helyi önkormányzatok által fenntartott, illetve az önkormányzattal kötött közművelődési megállapodás alapján működő közművelődési intézmények, közösségi szinterek technikai, műszaki eszközállományának, berendezési tárgyainak gyarapítására,

b) 10%-a a helyi önkormányzatok által újonnan, a támogatás igénylésének évében vagy az azt megelőző esztendőben alapított közművelődési intézmények, kijelölt közösségi szinterek technikai, műszaki eszközállományának, berendezési tárgyainak gyarapítására használható fel az önkormányzat által felajánlott önrész arányában. Amennyiben az adott évben igény

hiányában a 10%-os keretnél maradvány mutatkozna, úgy az felhasználható a 90%-os támogatási előirányzatnál.”

1.2. A koncepció célja

Az önkormányzat biztosítja az Abonyi Lajos Művelődési Ház, Könyvtár és Múzeumi Kiállítóhely fenntartásával és támogatás biztosításával a jogszabályokban meghatározott elvek megvalósulását. A koncepció célja az intézmény arculatának kialakítása, a közművelődési feladatellátás áttekintése.

A közművelődés terén az önkormányzat segíti az egyéni kezdeményezéseket, az önszerveződő csoportokat, egyesületeket, alapítványokat.

A koncepció önálló dokumentum, amely tartalmazza Abony város közművelődési, kulturális feladatainak fejlesztését, előzetes helyzetelemzés és értékelés alapján.

1.3. A koncepció feladata és elkészítési módja

A koncepció iránymutatás, a feladatok, a megoldási lehetőségek rögzítése oly módon, hogy a meglévő értékek megőrizhetők, a hiányosságok pótolhatók és a város kultúrájának, közművelődésének fejlődése biztosított legyen.

A koncepció feladata, hogy tényfeltáró elemzést nyújtson a város közművelődésének aktuális helyzetéről a rendelkezésre álló dokumentumok alapján, amelynek elkészítésébe lehetőség szerint be kell vonni az intézmények vezetőit.

A koncepció tartalmazza az elkövetkező 5 év kulturális fejlesztésének tervét, meghatározza a feladatokat és azokat az alapelveket, amelyek a fejlesztési tervek vezérfonalát adják.

A feladatok között megemlítésre kerülnek a sürgősen megoldásra váró problémák, melyek elsősorban az intézmény működéséhez, fenntartásához köthetők, és azok a folyamatos teendők, melyeket a mindennapi közművelődési, közgyűjteményi, könyvtári feladatok ellátása során figyelembe kell venni. A feladatok egy részének megoldása kizárólag az Önkormányzat kötelezettsége, más részének rendezését az intézménynek kell vállalni, a legtöbb cél, feladat azonban csak tudatosan együttműködve, közösen érhető el, oldható meg.

A koncepcióban rögzítésre kerülnek a közművelődés, kultúra finanszírozásával kapcsolatos elvek.

Abony Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2001. évben alkotta meg a 15/2001. (XI.6.) számú rendeletét az önkormányzat közművelődési feladatairól, a helyi közművelődési tevékenység támogatásáról. A rendelet megalkotása előtt nem készült tényfeltáró vizsgálat, hosszabb távra szóló kulturális koncepció. A rendelet megalkotása óta bekövetkezett gazdasági, társadalmi változások illetve a jogszabályi környezet változásai szükségessé teszik egy új, - ezen koncepcióra épülő - a helyi igényeknek, körülményeknek megfelelő önkormányzati rendelet megalkotását.

2. Demográfiai helyzetelemzés

Abonyban a lakosság száma 2010. év végén 15.542 fő.

Korösszetétel alakulása

korcsoport	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
0-19	4.463	4.091	3.882	3.847	3.784
20-59	8.916	8.658	8.736	8.675	8.537
60-	2.315	2.961	3.013	3.030	3.221

A korösszetétel alakulása az előrejelzéseknek megfelelően alakul. A 0-19 éves fiatal korosztály száma jelentősen, 2006-tól mintegy 679 fővel csökkent 2010-re (3.784 fő). Az aktív korúnak nevezett 20-59 éves korosztály száma az enyhe csökkenés mellett még mindig magas, 2010-ben 8.537 fő. Az idős népesség száma nagymértékben nőtt, 2006-ban 2.315 fő 60 éven felüli népesség száma 2010-re 3.221 főre nőtt.

A lakosság összetétele:

felnőtt	11.995 fő,
gyermek :	0-6 éves: 1206 fő
	7-14 éves: 1714 fő
	15-18 éves: 857 fő

Iskolázás szempontjából releváns korcsoportok

korcsoport	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
3-5 éves	575	552	539	532	524
6-9 éves	717	728	754	760	757
10-13 éves	840	814	775	724	717
14-17 éves	874	884	872	857	840

Az állandó lakos gyermekek életkor szerinti megoszlása nem egyenletes.

Az utóbbi években csökkent a legkisebb korosztály száma. 2010-ben a 3-5 éves gyermekek száma közel 330 fővel kevesebb, mint a 14-17 éves korosztály. Összességében az iskolázás szempontjából releváns korcsoportok száma csökkent, kivéve a 6-9 éveseket, akik száma 2006. és 2008. közt jobban, majd kevésbé, de emelkedett.